

## **Aloite 310: Gynekologisista sairauksista ja oireyhtymistä johtuvan lääkityksen lisääminen Kela-korvattavaksi**

**Aloitteen tiivistys:** Nykyinen Kelan lääkekorvausjärjestelmä ei huomioi riittävästi gynekologisia ja nais erityisiä sairauksia, vaikka ne aiheuttavat merkittävää inhimillistä ja taloudellista kuormaa. Monet hoidoissa käytettävät lääkkeet jäävät korvausten ulkopuolelle, mikä lisää eriarvoisuutta ja vaikeuttaa hoitoon pääsyä.

Sosialidemokraattiset Naiset esittävät, että gynekologisten sairauksien ja oireyhtymien, kuten endometrioosin, PCOS:n, raskauspahoinvoinnin ja vaihdevuosisoireiden, lääkitykset tulee saattaa Kela-korvattaviksi yhdenvertaisen hoidon turvaamiseksi.

**Puoluehallituksen päätösesitys:** Puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

### **Pointit aloitteesta:**

- Nykyinen Kela-korvausjärjestelmä kohtelee nais erityisiä sairauksia eriarvoisesti verrattuna muihin muihin pitkäaikaisiin sairauksiin. Gynekologisten sairauksien lääkekorvattavuuden laajentaminen edistäisi sukupuolten välistä yhdenvertaisuutta sosiaali- ja terveyspolitiikassa. Yhdenvertaisuus terveydenhuollossa tulee turvata.
- Monet gynekologisten sairauksien hoitoon käytettävät lääkkeet luokitellaan ehkäisyvalmisteiksi, vaikka niitä käytetään selvästi sairauden hoitamiseen (esim. endometrioosi, PCOS). Sairauden hoitoa ei tule rinnastaa raskauden ehkäisyyn korvausperusteissa. Se, että lääkkeitä käytetään sairauden hoitoon ehkäisyyn sijaan, tulee huomioida.
- Ennaltaehkäisy säästää kustannuksia, joka tulee huomioida myös päätöksissä. Lääkekorvaukset voivat vähentää kalliimpien hoitojen tarvetta, kuten sairaalahoitoa, pitkittynyttä työkyvyttömyyttä ja erikoissairaanhoidon kustannuksia. Tämä on myös taloudellisesti järkevää julkisen talouden näkökulmasta.
- Gynekologiset sairaudet koskettavat suurta joukkoa ihmisiä, mutta ne ovat usein alidiagnosoituja ja vähäteltyjä. Lääkekorvattavuuden parantaminen vahvistaisi myös näiden sairauksien tunnistamista ja hoidon arvostusta.
- Gynekologiset sairaudet ja oireyhtymät, kuten endometrioosi, raskauspahoinvointi ja vaihdevuosisoireet, heikentävät merkittävästi työkykyä ja lisäävät sairauspoissaoloja. Asianmukainen ja ajoissa aloitettu hoito tukee työssä jaksamista ja työurien pidentämistä. Asialla on siis merkittäviä vaikutuksia työ- ja toimintakykyyn.
- Ilman Kela-korvauksia lääkekustannukset voivat estää hoidon aloittamisen tai jatkuvuuden, erityisesti pienituloisilla. Korvattavuus varmistaa, että hoitoon pääsy ei riipu tulotilasta. Tavoitteena tulee olla taloudellisen eriarvoisuuden vähentäminen.
- Tässä on kysymys myös naisten aseman vahvistamisesta työelämässä. Erityisesti vaihdevuosisoireiden asianmukainen hoito voi ehkäistä työurien katkeamista ja syrjäytymistä. Tämä tukee tasa-arvoa työelämässä ja edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta.



DEMARINAISET

- Johdonmukaisuus pitkäaikaissairauksien hoidossa on tärkeää. Kela-korvausten tulisi perustua sairauden luonteeseen ja hoidon tarpeeseen, ei siihen, mihin lääke on alun perin kehitetty. Pitkäaikaissairaudet ansaitsevat yhdenvertaisen kohtelun diagnoosista riippumatta.
- Vaikka päätökset lääkkeiden korvattavuudesta tekee Suomessa lääkkeiden hintalautakunta (Hila), ja myyntiluvalliselle valmisteelle Kela-korvattavuutta voi hakea vain lääkeryitys, aloitteiseen yhtyminen tarkoittaa, että SDP tulee pitämään aihetta esillä poliittisessa keskustelussa ja vaikuttamistyössä.